

FISKETS GANG

Utgitt av Fiskeridirektøren

POSTADRESSE: FISKETS GANG, FISKERIDIREKTORATET, RÅDSTUPLASS 10, BERGEN

Telefon: 30 300. Telegr. adr.: Fiskenytt. — Utkommer hver torsdag. Abonnement kan tegnes ved alle poststeder, ved innbetaling av abonnementsbeløpet på postgirokonto 69181, eller på bankgirokonto 15152/82 og 31938/84 eller direkte i Fiskeridirektoratets kassakontor. Abonnementsprisen på Fiskets Gang er kr. 25,00 pr. år. Til Danmark, Island og Sverige kr. 25,00 pr. år. Øvrige utland kr. 31,00 pr. år. Pristariff for annonser kan fåes ved henvendelse til Fiskets Gang. Ved ettertrykk fra Fiskets Gang må bladet oppgis som kilde.

Nr. 27

5. JULI

1962

48. ÅRGANG

AV INNHOLDET I DETTE NR:

Japans fiskerier forts. .... side 369
Fiskefartøyers lønnsomhet i 1960, Årsresultater forts. « 371

Fiskerioversikt for uken som endte 30. juni 1962

Været i uken har stort sett vært bra bortsett fra på bankene hvor det fremdeles er dårlig. Finnmark hadde en bra ukefangst og likeledes Troms. Seifisket med not har gitt gode fangster og det meldes at utsiktene fremover er gode. Håforekomstene ved Shetland er fremdeles meget små. Makrellfisket ga også denne uke forholdsvis godt utbytte. Fra fabrikkisildfisket ved Island meldes det om mindre bra fangster i begynnelsen av uken men bedring mot slutten.

Fisk m.v. utenom sild, brisling, øyepål og tobis.

Finnmark hadde en bra ukefangst med i alt 3761 tonn. Av dette utgjorde 1743 tonn torsk, 1672 tonn hyse, 214 tonn sei, 12 tonn brosme, 6 tonn kveite, 7 tonn flyndre, 22 tonn steinbit, 40 tonn uer og 45 tonn blåkveite. Dessuten 16,9 tonn reker. Leverkvantumet utgjorde 682 hl og damptran 251 hl. Det deltok 736 båter med tilsammen 2604 mann. Båtene er fordelt med 603 med motor, 58 trålere og 75 andre, og mannskapet med 775 med trål, 85 med not og garn, 1372 med liner og 372 med juksa og håndsnøre. Av ukefangsten ble 1416 tonn tatt med trål, 1021 tonn med garn og not, 1123 med liner og 201 tonn med juksa.

Troms: I Troms ble det i siste uke ilandbrakt i alt 1574 tonn fisk og reker mot 1232 tonn uken før. Herav var 869 tonn torsk, 161 tonn sei, hyse 38 tonn, brosme 87 tonn, blåkveite 302 tonn, flyndre 1 tonn, steinbit 78 tonn, uer 26 tonn, og reker 12 tonn.

Vesterålen: Bø melder om ukekvantum på 235 tonn sei som vesentlig ble tatt med not. Enkelte notfangster ga opp til 40 tonn og mulighetene videre synes gode.

Andenes melder at de har lagt sammen de to siste ukers fangster og at disse ga i alt 147,2 tonn, hvorav 62 tonn var sei, 7,3 tonn torsk, 14,7 tonn blåkveite, 7,6 tonn lange, 4,6 tonn brosme og 0,6 tonn kveite.

Levendefisk: Fra Levendefisklagets distrikt ble det til Trondheim i uken ført 12 tonn levende fisk. Bergen mottok fra Sogn og Fjordane 10 tonn småsei og 2 tonn torsk, fra Rogaland 8 tonn småsei, og fra Hordaland 8 tonn småsei, 1 tonn torsk og 1 tonn diverse levende fisk.

Fisk brakt i land i Finnmark i tiden 1. januar — 30. juni 1962.

Fiskesort	Mengde	Anvendt til					
		Ising og frysing		Salting	Henging	Hermetikk	Oppmaling
		Rund	Filet				
Skrei	² 8 080	1 565	3 656	2 098	⁴ 761	—	—
Loddetorsk.	⁶ 1 218	1 607	14 277	2 064	⁷ 13 270	—	—
Annen torsk	⁸ 1 743	34	639	271	⁹ 799	—	—
Hyse	⁵ 12 315	4 530	6 044	13	1 728	—	—
Sei	⁵ 739	58	237	8	⁸ 419	—	17
Brosme.....	532	—	—	—	532	—	—
Kveite	281	281	—	—	—	—	—
Blåkveite...	726	726	—	—	—	—	—
Flyndre	111	111	—	—	—	—	—
Uer	1 092	1 092	—	—	—	—	—
Steinbit	1 350	1 350	—	—	—	—	—
Reker	290	290	—	—	—	—	—
I alt	158 477	11 644	24 853	4 454	17 509	—	17
« pr. 1/7 - 61	98 500	32 260	6 907	59 284	49	—	—
« pr. 2/7 - 60	72 448	21 635	9 478	40 946	389	—	—

¹ Lever 25 996 hl, ² Tran 2520 hl., rogn 1484 hl., hvorav saltet 393 hl., fersk 1091 hl.

³ Herav 1 tonn hengt rund.

⁴ Herav 67 tonn rotskjær.

⁵ Herav også til fiskemel og dyrefor: hyse 1 tonn, sei 1 tonn.

⁶ Tran 4271 hl., rogn 1681 hl. hvorav saltet 917, fersk 764 hl.

⁷ Herav 1610 tonn rotskjær.

⁸ Tran 25 hl. ⁹ Herav 235 tonn rotskjær.

Møre og Romsdal: Nordmøre hadde i uken til 23. juni et fiskeparti på 422 tonn. Av dette var 18,3 tonn torsk, 355,2 tonn sei, 0,6 tonn lyr, 8,8 tonn lange, 4,1 tonn blålange, 15,3 tonn brosme, 5,9 tonn hyse, 1,5 tonn kveite, 0,2 tonn rødspette, 0,9 tonn mareflyndre, 0,8 tonn uer, 8 tonn pigghå og 1,7 tonn annen fisk. Det ble ikke innbrakt bankfiskefangster i nevnte uke. Sunnmøre og Romsdal hadde liten tilgang på fisk i uken til 30. juni, bare 274,8 tonn ble ilandbrakt. Av dette utgjorde 131 tonn lange, 76 tonn brosme, 13,6 tonn torsk, 3,4 tonn sei, 14,5 tonn hyse, 25 tonn kveite, 8 tonn pigghå, 1,6 tonn skate og 1 tonn gullflyndre.

Sogn og Fjordane: Ukefangsten ble bare 73,6 tonn, hvorav 1,2 tonn torsk, 1,7 tonn sei, 6,7 tonn lange, 7 tonn brosme, 1 tonn hyse, 2,9 tonn flyndre og 53,3 tonn pigghå. All pigghåen var tatt i Shetlandsfarvannene.

Hordaland: Ukefangsten ble i alt på 40 tonn, hvorav de tidligere omtalte 10 tonn levende fisk. Av død fisk var 6 tonn brosme og lange, 3 tonn sei og lyr, 1 tonn torsk, 1,5 tonn pigghå og 26,5 tonn annen død fisk. Av reker 2 tonn.

Fisk brakt i land i Troms i tiden 1. januar — 30. juni 1962.

Fiskesort	Mengde	Anvendt til				
		Ising og frysing		Salting	Henging	Hermetikk
		Rund	Filet			
Skrei	¹ 7 306	1 432	1 815	2 942	1 117	—
Annen torsk	7 453	359	4 208	¹ 274	1 612	—
Sei	1 021	26	229	1	765	—
Brosme	1 032	—	—	—	1 032	—
Hyse	931	146	622	—	163	—
Kveite	121	121	—	—	—	—
Blåkveite ..	2 926	1 620	1 306	—	—	—
Flyndre ...	4	4	—	—	—	—
Uer	428	90	332	6	—	—
Steinbit ...	325	45	280	—	—	—
Størje	—	—	—	—	—	—
Pigghå	—	—	—	—	—	—
Annen	1	—	—	—	1	—
Reker	966	718	—	—	—	248
I alt	22 514	4 561	8 792	4 223	4 690	248
« pr. 1/7-61	17 883	8 249	4 169	5 161	304	—
« pr. 2/7-60	14 298	5 351	4 126	4 542	279	—

¹ Damptran 1378 hl, rogn 3850 hl, hvorav 1059 hl saltet, 2791 hl, fersk. Eksportert lever 3987 hl.

Rogaland: Ukefangsten ble på 122,5 tonn, hvorav 96,5 sløyd og 23 tonn levende fisk, dessuten 3 tonn lakseørret.

Skagerakkysten: Det ble ilandbrakt 110 tonn fisk.

Oslofjorden. Fjordfisk melder om 33,5 tonn fisk ilandbrakt i uken og dessuten 6 tonn ål.

Makrellfisket: Ukefangsten ble denne uke 615 tonn, hovedsakelig dorgefisk.

Skalldyr: Rekefisket i Oslofjorden ga 7 tonn kokte og 5 tonn rå. Skagerakkysten 4 tonn kokte og 25 tonn rå, Rogaland 2,5 tonn kokte og 24 tonn produksjonsreker, Hordaland 2 tonn, Sunnmøre og Romsdal hadde 0,3 tonn reker og Kristiansund N. 0,6 tonn, Troms 12 tonn og Finnmark 17 tonn reker. Av hummer hadde Rogaland 1,6 tonn og Sunnmøre og Romsdal 0,5 tonn.

Sild, brisling øyepål, og tobis.

Feitsild og småsildfisket: I Finnmark ble det tatt 190 570 hl siste uke, hvorav i Vardø-området 50 600 hl, Tana 8 270 hl og Laksefjord og Sværholt 131 700 hl. Troms hadde 1 490 hl, hvorav på Kofjord i Lyngen 250 hl, Kasfjord 470 hl, Kvefjord

**Fisk brakt i land i Møre og Romsdal fylke i tiden
1. januar — 23. juni 1962.¹**

Fiskesort	Mengde	Anvendt til					Fiskemel og dyrefor
		Ising og fry- sing	Sal- ting	Hen- ging	Her- me- tikk		
	tonn	tonn	tonn	tonn	tonn	tonn	
Skrei	2 701	1 725	402	10	564	—	
Annen torsk ..	2 007	1 403	390	18	196	—	
Sei	11 218	3 625	4 633	2 510	450	—	
Lyr	186	185	—	1	—	—	
Lange	4 020	1 910	2 000	110	—	—	
Blålange	74	—	72	2	—	—	
Brosme	3 362	32	1 906	1 424	—	—	
Hyse	794	794	—	—	—	—	
Kveite	683	683	—	—	—	—	
Rødspette	16	16	—	—	—	—	
Mareflyndre ..	1	1	—	—	—	—	
Ål	—	—	—	—	—	—	
Uer	60	60	—	—	—	—	
Steinbit	—	—	—	—	—	—	
Skate og rolke	90	90	—	—	—	—	
Håbrann	—	—	—	—	—	—	
Pigghå	1 743	1 742	—	—	—	1	
Makrellstørje ..	—	—	—	—	—	—	
Annen fisk	390	390	—	—	—	—	
Hummer	24	24	—	—	—	—	
Reker	32	32	—	—	—	—	
Krabbe	—	—	—	—	—	—	
I alt	27 401	12 712	9 403	4 075	1 210	1	
Herav:							
Nordmøre	6 319	2 906	4 775	2 637	—	1	
Sunnmøre og Romsdal	21 082	9 806	5 828	1 438	1 210	—	
I alt 24/6 1961	26 165	13 306	8 813	2 435	1 611	—	
« « 25/6 1960	31 560	14 072	13 084	2 914	1 490	—	

¹ Etter oppgaver fra Norges Råfisklag, Sunnmøre og Romsdal Fiskesalslag, Håbrandsfiskernes Salslag og Salgsstyret for størjeomsetningen. Omfatter også fisk fra fjerne farvann. Saltfisk er omregnet til sløyd hodekappet vekt ved å øke saltfiskvekten med 72 %. ² Lever 4813 hl. ³ Tran 1 324 hl, rogn 1 879 hl, herav salt 542 hl, fersk 1 337 hl. ⁴ Herav 9 tonn saltfisk og 15 tonn råfisk. ⁵ Herav 395 tonn saltfisk og 679 tonn råfisk.

270 hl og Gryllefjord 200 hl. Nordland hadde 1 500 hl tatt på Helgelandfeltene.

Nord-Trøndelag: Ukefangsten ble 1 338 hl, hvorav til hermetikk 222 hl, frysing 540 hl og mel og olje 576 hl.

Buholmsråsa — Stad: Det ble fisket 3 700 hl i Sør-Trøndelag, 600 hl i Romsdal, 3 800 hl på Nordmøre og 1 400 hl på Sunnmøre. Ukefangsten utgjorde 2 556 hl feitsild og 6 949 hl småsild, hvorav henholdsvis til salting 62 og 0, til hermetikk 6 og 2 676, til fabrikk 1 796 og 3 834, til agn

**Fisk brakt i land i Sogn og Fjordane i tiden 1. januar —
23. juni 1962.¹**

Fiskesorter	I alt	Av dette til				
		ising og frysing	salting	heng- ing	herme- tikk	opp- maling
	tonn	tonn	tonn	tonn	tonn	tonn
Torsk	385	385	—	—	—	—
Sei	927	334	—	593	—	—
Lange	522	101	315	106	—	—
Brosme	546	—	546	—	—	—
Hyse	49	49	—	—	—	—
Kveite	34	34	—	—	—	—
Rødspette	11	11	—	—	—	—
Skate	27	27	—	—	—	—
Pigghå	9 022	9 022	—	—	—	—
Makrell- størje	—	—	—	—	—	—
Hummer	—	—	—	—	—	—
Reker	—	—	—	—	—	—
Krabbe	—	—	—	—	—	—
Annen fisk	—	—	—	—	—	—
I alt	11 523	9 963	861	699	—	—
« pr 24/6-61	11 431	10 500	931	—	—	—
« « 25/6-60	12 254	8 258	2 897	1 099	—	—

¹ Etter oppgaver fra Sogn og Fjordane Fiskesalslag.

580 og 370 og til innenlandsbruk 112 hl feitsild og 69 hl til fiskefôr.

Sør for Stad: Sør for Bergen meldes det fiskeet 300 hl småsild og nord for Bergen 827 hl småsild.

Fjordsild: Skagerakkysten hadde 6 tonn fjordsild.

Brisling: I uken ble det sør for Bergen stengt 880 skjepper og nord for Bergen 7 550 skjepper brisling. Oslofjorden leverte 1 800 skjepper til hermetikk av forrige ukes steng på 4 000 skjepper, resten gikk til fabrikk.

Islandsfisket: Det foreligger følgende meldinger fra fregatten «Draug»: 27/6: «Siste døgn smått fiske. Noen få småfangster ca. 50 nautiske mil nordost av Langanes. I dag værhindring. 29/7: De to siste døgn bra fiske i område ca. 70 nautiske mil ost av Langanes. Jevne fangster 500—1000 hl og opp til 2 500 hl pr. døgn. På Strandagrunnen mindre fangster. Flere båter lastet. Bra fiskevær.»

Trålfisket — tobis og øyepål: Egersund melder om at norske trålere ilandbrakte der i siste uke 8 525 hl tobis og 199 hl øyepål. Dessuten leverte

Fetsild- og småsildfisket 1. januar—30. juni 1962

	Finnmark—Buholmråsa ³		Buholmråsa— Stad		Stad—Rogaland ⁴		Samlet fangst	
	Fetsild	Småsild	Fetsild	Småsild	Fetsild	Småsild	Fetsild	Småsild
	hl	hl	hl	hl	hl	hl	hl	hl
Fersk eksport.....	—	—	309	160	—	—	309	160
Saltet	919	1 435	675	237	—	—	1 594	1 672
Hermetikk	368	24 262	86	36 131	—	8 398	454	68 791
Fabrikk-sild	63 979	299 353	13 707	42 925	—	278	77 686	342 556
Agn	9 078	3 098	6 943	2 827	885	80	16 906	6 005
Fersk innenlands	510	196	2 823	12 030	257	927	1 590	3 153
I alt	74 854	328 344	22 543	84 310	1 142	9 683	98 539	422 337
I alt pr. 1/7 1961	71 614	1 102 507	65 777	140 335	746	29 061	138 137	1 271 903
I alt pr. 2/7 1960	40 892	836 391	25 729	155 354	5 747	3 082	72 368	994 827

¹Herav 1489 hl dyrefór, 176 hl til fiskefór. ²Herav 1 hl dyrefór, 176 hl fiskefór. ³Lodde 1124 hl. ⁴pr. 31/5.

utenlandske trålere 488 hl øyepål. Haugesund melder om tilgang på 1 829 hl øyepål siste uke samt 13 tonn matjesbehandlet sild.

På Romsdalskysten ble det i uken tatt 21 hl øyepål som ble anvendt til mel og olje.

Fjerne farvann: Alesund melder om gode fangster fra Grønland. To båter kom derfra med 210 tonn saltfisk og 1 tonn kveite hver. Fra Newfoundland kom en båt med 90 tonn håbrann og fra Stredet en båt med 62 tonn kveite og 12 tonn saltfisk. Det meldes om dårlig vær på bankene og på kysten.

Makrellfisket 1962.¹

Anvendelse	1962		1961
	I tiden 18/6–23/6	I alt pr. 23/6	I alt pr. 24/6
	tonn	tonn	tonn
Fersk innenlands	206	2 059	2 104
Fersk eksport	10	77	343
Frysing	—	30	1 686
Salting	24	279	482
Hermetikk	94	560	285
Filetering	190	973	174
Agn.....	251	1 553	1 357
Formel	—	—	4
Sløyting	111	609	—
Diverse	—	8	6
I alt	886	6 148	6 341

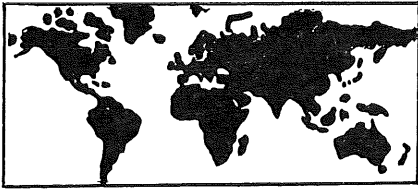
¹ Etter oppgaver fra Norges Makrellag S/L.

EKKOLODD, ASDIC OG RADIOTELEFONER

ALEXANDER & WOOD LTD.
NORTH SHIELDS
Import av alle sorter norsk fisk. Fersk og frossen.
Telefon North Shields 2294 og 4117. Telegr.adr. Fish Newcastle-upon-Tyne.

YOUNG'S POTTED SHRIMPS LTD.,
9, LOWER GROSVENOR PLACE. LONDON S. W. 1.
BRITAIN'S LEADING SEAFOOD SPECIALISTS
REQUIRE REGULAR SUPPLIERS OF **PRAWNS**
AND OTHER SHELLFISH
Please write direct to 9, Lower Grosvenor Place, giving details of quantities on offer or to Norwegian agent:
HELGE RICHARDSEN — TROMSØ, NORWAY

Ut- landet

Japans fiskerier.

forts. fra nr. 26.

Tunafisket: I årene omkring 1950 var Japans tunafangst omtrent likt delt på fisk emed stang, snøre og levende agn på den ene side og på linefiske på den annen side. I tidligere år var linefiskets andel mindre.

I de senere år har imidlertid Japans linefangete tunaproduksjon vært to til tre ganger større enn fangsten med stang og snøre.

Fangsten som i årene rundt om 1950 dreidde seg om 150 000 tonn årlig er etterhvert steget til over 500 000 tonn. Linefisket utgjør nå den hovedsakelige del av Japans tunafiske, men den men den bemerkelsesverdige effektivitet i de nye snurpere og den nye snurpeteknikk som er utviklet i USA, er kommet overraskende på japanerne og har også vakt deres store interesse.

En forsøkseksperter innenfor albacorefiskeriene foreslo i slutten av 1961, at fiskeristyret skulle konstruere forsøksutstyr av typen som har slått så godt an i Amerika for prøvning i japanske farvann. Det er riktignok så, at et antall snurpere av eldre type samt et antall «pound nets» er i bruk i japanske kystfarvann under tunafisket, og at de til tider av sesongen bidrar på betraktelig måte til fangsten av visse sorter tunfisk.

Japanske tunafartøyers operasjoner i Atlanteren er nå etablert på fast grunnlag. Bruken av utenlandske havner for omskipning av disse båtenes fangster til de forskjellige destinasjonssteder økte stadig frem gjennom 1961.

I 1960 hadde Port of Spain, Trinidad samt Cristobal, Panama om lag 30 leveringer fra japanske tunafartøyer.

I 1961 ble en tunabasis med fryselager og annet utstyr bygget i Curacao, Nederlandsk Vest-India av Nippon Reizo K.K. Anlegget i Curacao antas å overgå samtlige i andre karibiske havner når det gjelder omskipning av tunfisk.

På Afrikakysten kunne japanske tunafartøyer i 1961 gjøre bruk av anlegg i Dakar, Freetown og Las Palmas. Selv om disse havner har vært av stor betydning for opprettholdelse av driften i Atlanteren, har næringen stort behov for ytterligere eller flere velutstyrte baser for frysing, lagring, sortering og omskipning av tunfisk. Med disse nødvendigheter for øye overrakte næringen en inngående saksfremstilling til de angjeldende japanske regjeringsministerier i slutten av 1961.

Japans atlantiske tunaoperasjoner ga i 1960 vel 88 enheter og 243 turer fangstutbytte på i alt 72 946 tonn.

Ved siden av fangst basert på slike mellomstasjoner og omskipningslettelse beskjeftiget Japans tunfiskflåte også i de såkalte «oversjøiske tunaoperasjoner». Denne form for kommersiell aktivitet utstrekkes til mange deler av verden og innbefatter foretakender basert på forskjellige former for kontrakter med lokale interesser. Kontraktene kan berettigede til salg av tunfisk fra japanske fartøyer, deltakelse i fellesforetakender, innrømmelse av langsiktige fiskerettigheter etc.

Bemerkelsesverdige tilfeller av denne sort finnes i amerikansk Samoa og i Santo på Ny-Hebridene i Stillehavet, i Penang,

Malaya og på Ceylon. Blant liknende atlantiske tilfeller kan for eks. nevnes Recife i Brasil, Cumana i Venezuela og Mar del Plata i Argentina.

En plan for utvikling av et foretakende omkring Fiji-øyene ble innledet i slutten av 1961. Den vil skaffe beskjeftigelse for et stort antall mindre fiskefartøyer fra Japan og ventes å være i full virksomhet i løpet av 1962. Det japanske tunafisket fra utenlandske baser ga 16 412 tonn i 1960.

Tunfisk-moderskipsdriften i Midt-Stillehavet ble utvidet en del i 1961, idet fiskeristyret ga adgang til en mindre utvidelse av fangstområdet, og dessuten sanksjonerte et nytt tuna-produserende system benevnt «portable vesseltype tuna mothership». Dette innebar beskjeftigelse av en rekke store tuna-linefartøyer med stor aksjonsradius. Fartøyene, især fangstbåter (fishing barges) med seg for utvidelse av fiskeoperasjonene. Disse båtene tas i bruk når fiskefeltet er nådd. Med 5 skip og 240 fangstbåter ble utbyttet av dette fiske i 1961 26 400 tonn.

Tunafisket i japanske hjemmefarvann var ganske vekslende i 1961. Den ventede vanlige sommerriklighet av Albacore inntraff ikke. Skipjackfisket, som i 1960 var så miserabelt, ble imidlertid en ren gullmine for fiskerne. På grunn av en sterk og varm strøm varte fisket utfor midt- og nordkysten av Honshu til sent på høsten. Hjemmefangsten av skipjack ble om lag 2,5 ganger større enn året før.

Tunafisket i Atlanteren i 1961 utmerket seg ved en markert nedgang i fangsten av Yellowfin og en motsvarende økning i utbyttet av Big-Eye tuna i vår- og sommermånedene. Senerehen slo det vanligvis rike Albacorefisket ikke til som vanlig i vintermånedene.

Oversjøisk utvikling: En bemerkelsesverdig utvikling fant i 1961 sted på flere områder av Japans fiskerier på oversjøiske felter.

Det til melfabrikasjon ombyggete fabrikkskip «Renshin Maru» på 14 094 brutto reg. tonn tilhørende Hokuyo Suisan K.K., som opererte serdeles vellykket under bunnfiskfangsten i Beringhavet i 1960 og 1961 skiftet mot slutten av sistnevnte år over til Luanda, Angola i ly av en fiskeriutbyggingsavtale med interesser i Angola.

Planen gikk ut på at «Renshin Maru» skulle produsere 7200 tonn fiskemel, atskillig fiskeolje, fish solubles og frossen fisk tilveiebrakt av 53 fiskefartøyer fra Angola. Avtalen gjelder for et tidsrom av seks måneder fra og med 1. desember 1961, hvilket vil tillate «Renshin Maru» å gå til Beringshavet igjen, dersom det viser seg fordelaktigere.

I oktober 1961 ble det igangsatt et internasjonalt foretakende i Guatemala under teknisk assistanse og salgsviledning fra japanske firmaer. Foretakendet gjelder utvikling av rekefiskerier på banker utfor kysten av dette mellomamerikanske land, og starten ble feiret med en galla-tilstelling i Champerico.

Flåten av store trålere, som kan operere i de farvann fjernt fra Japan økte i antall i 1961 fra 14 til 24.

Japans største tråler — Nippon Suisan K.K.'s stolthet «Ibuki Maru» på 2500 tonn ble fullført i og forlot Tobata bestemt for Kanariøyene i slutten av året.

Noe av det som vil bli husket i forbindelse med 1961 var igangsettingen av vinterfiske i Beringshavet med trålere tilhørende Nichiro Gyogyo K.K., som snart fikk følge av en ekspedisjon utsendt av Taiyo Gyogyo K.K. Nichiro's to «Akebono Maru»-trålere tok på slutten av året opp igjen driften i de samme farvannene som de hadde nyttet seg av om sommeren og fisket etter torsk, sablefish og uer. Beringshavet ble vinteren 1961/62 operasjonsområde for en hel sverm av trålere, idet også Sovjet-samveldet utvidet sin vinterflåte sterkt.

N. ANTHONISEN & CO.
 ETABL. 1868 Kjøper av tørrfisk, saltfisk, saltrogn.
 BERGEN Bortleier kjølelager for lettsaltet slid.
 TLF. 13 307 Store fryserom. Dypfrysing.

I de senere år har det oppstått skarp konkurranse mellom trålerne, især da reketrålerne, under vinterfisket i Øst-Kinahavet og det har vært en merkbar nedgang i forekomstens rikelighet. Dette forhold resulterte i at en konsentrerte seg om økt effektivitet med bedre fiskeredskaper og bedre instrumenter, kort sagt i et teknologisk kappløp.

Det ble funnet frem til en ny metode for tråling midtvinters som ga fiskerne nøyaktig informasjon om hvor deres nøter virkelig fisket og dessuten satte dem i stand til å nå den produktive horisont som ekkoloddene indikerte.

Forskjellige japanske fabrikanter har produsert utstyr av denne sort, og de forskjellige fabrikata har hver sine spesielle fortrinn og egne navn. Eksempelvis benevner Furuno Denki K.K. sitt utstyr med «Net Sonde», Kaijo Denki K.K. bruker navnet «Netgraph» på sitt instrument, og K.K. Sankens utstyr kalles «Net Vision».

Etterspørselen etter slikt instrumentalt utstyr skal iblant ha oversteget fabrikkproduksjonskapasiteten. Det var trålere fra Øst-Chinahavetsflåten som mot slutten av 1961 gikk så sterkt inn for nyanskaffelser i anledning av reke-vintersesongen.

Et nasjonalt teknologisk laboratorium supplert med eksperimentelt personell og forskningsutstyr fra fiskeriselskapene forstås å være i gang med utprøving av utstyr til flytetråling i Beringshavet.

Spredning: De store japanske fiskeriselskapers tiltak for spredning av virksomheten hadde forbausende fremgang i 1961 og gir løfte om ytterligere fremgang i 1962. Disse selskaper har beveget seg inn på slike felter som fjærkreoppdrett, minkkultivering, majonesfabrikasjon og produksjon av frosne næringsmidler også med annet råstoff enn fisk.

Fiskepølse nyter økende popularitet i Japan, og det later til at konsumentenes entusiasme er uten grenser.

Samtlige ledende fiskeriselskaper produserte i 1961 «instant «lanen» Chinese-type noodles» (formodentlig hva vi ville kalle suppeposer eller suppeblokker), som er meget populære i Japan. Selskapene arbeider seg stadig inn på nye områder av næringsmiddelmarkedet og kapitaliserer stort på publikums gode kjennskap til deres på forhånd godt innarbeidete og berømte merkevarer i sjøprodukter. De legger også an på områder, hvor deres tradisjonelle råmateriale vil utbringe høyere økonomiske utbytte gjennom bruk av biproduktene i fjærkreoppdrett, pelsdyravl og annet.

Løfter om vekst og økt økonomisk avkastning fra et av de siden gamle dager benyttede japanske fiskeriprodukter samler seg om saury — en i Japan meget populær fisk, som nå også synes å slå an i en rekke andre land. Forekomstene av saury varierer temmelig sterkt fra år til annet og denne uvisshet med hensyn til forsyningene virker til en viss grad forstyrrende på mulighetene for utvidet omsetning. I 1960 var fisket skuffende, og under sommermånedene 1961 ble det også fisket lite, formodentlig som følge av varmt overflatevann langs Stillehavs-kysten av øya Honshu, som bevirket at saury-stimene holdt seg til fjerne nordlige farvann.

I november var det varme vannet blitt avløst av koldere og fisken kom inn på de tradisjonelle fiskebanker — sent, men i forbausende mengder. Prisen falt betraktelig, men det ble pakket et stort kvantum hemmetisk saury i de to siste måneder av 1961.

Islandsk frossenfiskeeksport.

Fryserienes Salgssentral (SH) har nylig holdt generalforsamling i Reykjavik. Under møtet ble det ifølge «Althydubladi» opplyst, at salgssentralen i 1961 hadde en eksport til en samlet

verdi av 633 millioner isl. kroner. Verdien av eksporten er således praktisk talt den samme som for året 1960, da tallet var 635 mill. isl. kroner.

Det ble understreket på møtet at eksporten ville ha steget betydelig hvis det ikke hadde vært streik ved fiskefabrikkene tidlig i 1961. Dessuten losset trålerne mindre kvanta innenlands i 1961 enn i 1960.

Det samlede kvantum fisk som ble frosset var i 1961 ubetydelig større enn i 1960, nemlig 61 969 tonn mot 61 267 tonn. Av dette kvantum avtok U.S.A. begge år vel 26 pst., eller 14 723 tonn i 1961. Salgssentralens fabrikk i Nanticoke bearbejdet ca. 8000 tonn av den fisk som ble solgt på det amerikanske marked.

Når det gjelder frossenfiskeeksporten, fester man seg ellers særlig ved nedgangen i salget til Sovjet-Samveldet. I 1960 var Islands eksport til Sovjet på hele 23 824 tonn — eller atskillig større enn eksporten til U.S.A. — mens den for 1961 bare var på 5514 tonn. Salget til England økte fra 5546 tonn i 1960 til 7747 tonn i 1961.

Styrets formann uttalte på generalforsamlingen at året 1961 hadde vært et vanskelig år rent økonomisk for salgssentralen. Det var nå nødvendig å gå langt hardere inn i markeds konkurransen enn tidligere. Den økonomiske situasjon har imidlertid bedret seg. Mens det før tok altfor lang tid før parthaverne kunne få betaling for fisken, får nå de fryserier som står tilsluttet salgssentralen oppgjør ganske snart etter lossing. Fisk som er solgt til U.S.A., blir betalt i løpet av en måned.

Salgssentralens direktør, Jon Gunnarsson, trakk seg tilbake fra sin stilling 8. juni og blir sterkt rost av Reykjavik-avisene for sitt pionerarbeid når det gjelder markedsføring av frossenfisken.

Svensk fiskerioversikt.

I fiskerioversikten i «Svenska Västskustfiskaren» den 10. juni skrives det at sildetrålerne i antall over 100 holder det gående i Nordsjøen, at linefiske slås med langten i Atlanteren og at fisketrålerne forsøker en rekke fiskeplasser. Noen sommer-avslapning i fisket hadde en ikke merket.

I Nordsjøen foregikk det mest intensive sildefiske i området fra Korallbank opp mot Vikingbank, men den beste plassen var Patch-området, hvor det ble tatt både sild, makrell og ferskfisk. Sildefisken var det mest givende, men det var lite stabilt enskjønt det var dem som fikk opptil 4—500 kasser i løpet av to à tre dager.

Linefiske meldte om bra fangster ved Rockall. Den 7. juni hadde de første fire båtene vendt hjem med fangster på fra 38 til 42 tonn lange hver. Rockall-langen var som vanlig stor og fin, mens lange tatt under forsøk ved Flannam vest av Hebridene var meget mindre. Sesongens linefiske begynte tregt, men har senere tatt seg godt opp.

Over 500 selvstyreanlegg er levert til norske og utenlandske fartøyer

HARTLEY ROBERTSON LTD.

EGERSUND

Melding fra Fiskeridirektoratet.
Kontoret for driftsøkonomiske undersøkelser.

FISKEFARTØYERS LØNNSOMHET I 1960

ÅRSRESULTATER

(Fortsettelse fra forrige nr.).

Statusoversikten.

Tabell 8 a viser størrelsen pr. 31. desember 1960 av hovedpostene på aktiva- og passivasiden. Tabell 8 b viser de endringer statuspostene har undergått i 1960, det vil si differansen mellom de ulike poster pr. 1. januar og pr. 31. desember. Dessuten er tatt med rederiets regnskapsmessige driftsoverskott i 1960 (punkt 8).

Både fartøygjeld og redskapsgjeld lå gjennomgående høyere på de nord-norske enn på de sør-norske fartøyene. Det samme gjaldt gjeldsprosenten. Dessuten var gjeldsprosenten betydelig større for de store fartøyene enn for de små.

Egenkapitalen (nettoformuen) utgjorde følgende prosenter av bruttoformuen regnet fra de minste til de største fartøyene: 58 — 58 — 42 — 24 — 16 — 15 prosent på de sør-norske fartøyene og 51 — 48 — 24 — 21 — 2 prosent på de nord-norske. Egenkapitalprosenten var med andre ord sterkt synkende med økende fartøystørrelse, og den var lavere for nord-norske enn for sør-norske fartøyer. Forskjellen var imidlertid mindre i 1960 enn i 1959, idet nord-norske fartøyer i motsetning til sør-norske viste større egenkapitalprosenter i 1960 enn i 1959.

Av tabell 8 b går det fram at nedbetalingen av gjeld var større enn nystifting av gjeld for alle fartøygrupper bortsett fra sør-norske fartøyer i gruppene IV og V. Flere av fartøygruppene måtte skyte til av private midler (negative tall under post 6 «Netto-uttak privat») dels på grunn av dårlig driftsresultat og dels for å finansiere nyanskaffelser til fartøy og redskap. Beløpene var betydelige for sør-norske og nord-norske fartøyer i gruppe V — de to fartøygrupper som viste dårligste driftsresultater til rederiet.

Av punkt 11 i tabellen vil en se at det er nedgang i egenkapitalen for sør-norske fartøyer i størrelsene over 80 fot. Dessuten finner en nedgang i

egenkapitalen for nord-norske fartøyer i størrelsen 100—119 fot.

Driftstid og driftsinntekt.

Det reiser både teoretiske og praktiske problemer å avgjøre hvorvidt et fartøy kan sies å være *helårsdrevet*. I stor utstrekning blir det et spørsmål om skjønn hvor et passende skille skal trekkes. Å gå fram strengt etter det antall driftsdøgn som er oppgitt i oppgaveskjemaene og sette grensen ved et bestemt antall driftsdøgn, er en lite farbar vei. Angivelsen av driftstiden er ikke tilstrekkelig nøyaktig til et slikt formål. Dessuten er det like mye et spørsmål om *hvordan* et fartøy drives — om det drives sammenhengende eller usammenhengende — som avgjør hvor et skille skal trekkes.

En metode som har vist seg brukbar er følgende: Dersom et fartøy har vært i fiske eller fraktfart en eller flere dager i hver av minst 9 av årets måneder, betraktes den som *helårsdrevet*. Omvendt, dersom et fartøy har vært ute av virksomhet alle dager i minst 4 av årets måneder, betraktes det som *ikke-helårsdrevet*.

I tabell 9 er vist hvilke resultater en kommer til for visse hovedstørrelser når en foretar en gruppering i *helårsdrevne* («Helår») og *ikke-helårsdrevne* («Ikke-h») fartøyer etter den nevnte grupperingsmåte. Ifølge tabellen kunne da 65—75 prosent av de sør-norske fartøyene betegnes som *helårsdrevne*, mot 50—95 prosent for nord-norske fartøyers vedkommende.

Den gjennomsnittlige driftstid lå for sør-norske fartøyer 40—85 prosent høyere på de *helårsdrevne* fartøyene enn på de *ikke-helårsdrevne*, og for nord-norske fartøyer 60—97 prosent høyere.

De *helårsdrevne* sør-norske fartøyene oppnådde 15—90 prosent høyere driftsinntekt enn de *ikke-helårsdrevne*. De *helårsdrevne* nord-norske fartøyene oppnådde 45—106 prosent høyere driftsinntekt enn de *ikke-helårsdrevne*. Utreignet *pr. driftsdøgn* var imidlertid i de fleste tilfeller ikke drifts-

Tabell 8a.

STATUSOVERSIKT 1960. Gjennomsnitt pr. fartøy.

	Sør-Norge						Nord-Norge				
	Gr. I 40—49 fot	Gr. II 50—59 fot	Gr. III 60—79 fot	Gr. IV 80—99 fot	Gr. V 100—119 fot	Gr. VI 120 fot og over	Gr. I 40—49 fot	Gr. II 50—59 fot	Gr. III 60—79 fot	Gr. IV 80—99 fot	Gr. V 100—119 fot
	.....kr.						.....kr.				
<i>Aktiva pr. 31/12—60:</i>											
Fartøy	56 000	82 000	171 400	264 100	372 900	417 900	58 000	85 300	231 700	403 500	612 100
Redskap	10 800	15 000	20 600	60 400	84 200	48 200	7 000	10 600	16 700	63 600	80 400
Kassa, bank, debitorer	1 900	5 800	14 500	24 500	10 700	66 500	4 200	7 300	18 100	19 800	52 800
Annet	—	300	1 200	1 400	9 500	3 500	—	—	200	100	5 200
Sum aktiva	68 700	103 100	207 700	350 400	477 300	536 100	69 200	103 200	266 700	487 000	750 500
<i>Passiva pr. 31/12—60:</i>											
Fartøygjeld i Statens Fiskarbank	23 300	33 200	95 100	179 200	266 000	290 100	25 800	44 000	168 400	313 300	573 900
Annen fartøygjeld	3 500	5 200	13 700	27 900	41 400	33 800	5 200	4 400	11 600	26 700	46 900
Redskapsgjeld	900	900	3 100	22 100	18 600	26 200	1 400	2 500	3 400	20 400	37 200
Kreditorer	1 400	3 700	8 900	35 600	75 900	105 500	1 200	2 700	18 200	25 900	76 300
Egenkapital	39 600	60 100	86 900	85 600	75 400	80 500	35 600	49 600	65 100	100 700	16 200
Sum passiva	68 700	103 100	207 700	350 400	477 300	536 100	69 200	103 200	266 700	487 000	750 500
<i>Tabell 8 b.</i>	.....kr.						.....kr.				
1. Netto nedgang i gjeld	1 300	3 500	3 000	÷8 100	÷37 100	300	3 500	8 200	7 900	3 300	8 300
2. Betalte gjeldsrenter	900	1 500	3 600	7 600	12 100	16 800	1 100	1 800	6 200	10 500	22 000
3. Nyanskaffelser, fartøy	4 200	5 300	9 300	4 400	33 800	11 900	4 300	3 900	12 700	15 100	22 000
4. Nyanskaffelser, redskap	1 900	2 000	4 100	28 400	33 900	35 300	1 600	1 800	4 200	35 800	25 200
5. Netto-øking i kasse, bank, debitorer	700	900	1 900	÷1 500	400	11 000	1 200	1 800	3 000	÷4 200	4 000
6. Netto-uttak privat	÷4 400	÷3 400	2 300	÷6 900	÷39 200	19 600	600	100	3 600	÷4 700	÷35 800
7. Sum (1—6)	4 600	9 800	24 200	23 900	3 900	94 900	12 300	17 600	37 600	55 800	45 700
8. Rederiets driftsoverskott	÷1 500	1 200	4 500	÷24 300	÷62 700	9 000	5 300	5 900	13 000	8 400	÷27 900
9. Totale avskrivninger	6 100	8 600	19 700	48 200	66 600	85 900	7 000	11 700	24 600	47 400	73 600
10. Sum (8+9)	4 600	9 800	24 200	23 900	3 900	94 900	12 300	17 600	37 600	55 800	45 700
11. Netto-øking i egenkapitalen (8÷2÷6)	2 000	3 100	1 400	÷25 000	÷35 600	÷27 400	3 600	4 000	3 200	2 600	÷14 100

Tabell 9. EN DEL HOVEDTALL FOR HELÅRSDREVNE FARTØYER OG IKKE-HELÅRSDREVNE FARTØYER 1960.

Gjennomsnitt pr. fartøy.

	Antall fartøyer	Antall dager i drift	Drifts-inntekter kr.	Fiskerlott pr. år kr.	Fartøyer som deltok i		
					Bare 1 fiskeri pst.	2—3 fiskerier pst.	4 og flere fiskerier pst.
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
<i>Sør-Norge:</i>							
Gr. I, 40—49 fot Helår ..	73	270	70 000	9 200	18	57	25
Ikke-h. .	26	146	37 000	4 410	46	54	—
Gr. II, 50—59 fot Helår ..	57	271	107 500	9 270	12	64	24
Ikke-h. .	29	163	76 900	5 270	30	63	7
Gr. III, 60—79 fot Helår ..	73	251	190 100	11 020	—	67	33
Ikke-h. .	27	167	130 600	6 820	26	64	10
Gr. IV, 80—99 for Helår ..	19	260	273 100	11 230	—	95	5
Ikke-h. .	9	170	238 000	8 020	11	78	11
Gr. V, 100—119 fot Helår ..	17	250	418 900	11 510	—	50	50
Ikke-h. .	8	177	321 800	8 300	—	81	19
Gr. VI, 120 fot Helår ..	6	267	689 000	16 320	—	100	—
og over Ikke-h. .	2	157	469 100	13 150	—	100	—
<i>Nord-Norge:</i>							
Gr. I, 40—49 fot Helår ..	66	265	99 500	8 430	14	57	29
Ikke-h. .	20	151	48 300	4 910	14	72	14
Gr. II, 50—59 fot Helår ..	26	256	146 300	9 240	8	61	31
Ikke-h. .	25	161	94 300	5 520	8	72	20
Gr. III, 60—79 fot Helår ..	51	254	293 800	13 030	—	57	43
Ikke-h. .	10	159	142 900	6 310	10	80	10
Gr. IV, 80—99 fot Helår ..	13	268	433 800	11 580	—	77	23
Ikke-h. .	4	136	247 100	6 660	25	75	—
Gr. V, 100—119 fot Helår ..	13	278	578 700	12 760	—	46	54
Ikke-h. .	1	175	398 700	7 390	—	100	—

inntekten større, I Sør-Norge var det bare gruppe I som hadde større driftsinntekt pr. driftsdøgn for helårsdrevne enn for ikke-helårsdrevne fartøyer, og i Nord-Norge var det gruppe I og gruppe III.

Mannskapets inntekter.

I omtalen av tabell 6 ble det nevnt litt om den inntekt av virksomheten som tilfalt mannskapet (tabell 6, punkt 1 a). En skal nå se nærmere på den enkelte fiskers inntekt av fisket. For å belyse denne har en regnet ut inntektsstørrelsen *fiskerlott* for henholdsvis helårsdrevne fartøyer (kolonne 1 og 2 i tabell 10), for ikke-helårsdrevne fartøyer (kolonne 3 og 4) og for samtlige fartøyer (kolonne 5 og 6). Den sistnevnte fiskerlott er et veid gjennomsnitt av de førstnevnte.

Fiskerlott på helårsdrevne fartøyer er den lott som fiskeren fikk som arbeidsvederlag for hele årets virksomhet, det vil si når han var med på alle fiskerier (og fraktfart) som det helårsdrevne fartøyet deltok i gjennom året. Denne fiskerlott økte med stigende fartøystørrelse fra gjennomsnittlig kr. 8 000—9 000 på de minste til kr. 11 000—12 000 på de nest-største fartøyene. På de største fartøyene var fiskerlotten kr. 16 300. Bortsett fra de sistnevnte fartøyene var det altså liten forskjell i fiskerlotten.

Lengst til høyre i tabell 10 er det vist hvorledes de helårsdrevne fartøyene fordelte seg prosentvis etter fiskerlottens størrelse. I fartøygruppene fra 40—60 fot har de fleste fartøyer gitt årsloter innenfor inntektstrinnene kr. 4 000—7 999 og kr. 8 000—11 999. I størrelsene fra 60—120 fot viser årslotten sterkest konsentrasjon i intervallene fra 8 000—11 999 kro-

ner og 12 000—15 999 kroner. I fartøygruppen over 120 fot har 50 prosent av fartøyene gitt årslott over 16 000 kroner.

Nedenfor har en stilt sammen årslotten for de helårsdrevne fiskefartøyene i undersøkelsen i årene 1957—1960. En minner om at de samme fartøyene bare delvis går igjen i samtlige 4 år. Beløpene er avrundet til nærmeste 100 kroner.

Fiskerlott pr. år på helårsdrevne fartøyer.

	1957	1958	1959	1960
<i>Sør-Norge:</i>				
Gr. I, 40—49 fot ...	—	—	—	9 200
Gr. II, 50—59 fot ...	7 300	6 000	8 800	9 300
Gr. III, 60—79 fot ...	9 200	7 200	9 700	11 000
Gr. IV, 80—99 fot ...	8 900	7 600	10 600	11 200
Gr. V, 100—119 fot ...	13 100	8 600	8 700	11 500
Gr. VI, 120 fot og over .		12 400	16 600	16 300
<i>Nord-Norge:</i>				
Gr. I, 40—49 fot ...	—	—	—	8 400
Gr. II, 50—59 fot ...	7 100	6 900	8 100	9 200
Gr. III, 60—79 fot ...	7 100	8 300	9 200	13 000
Gr. IV, 80—99 fot ...	8 500	9 200	11 900	11 600
Gr. V, 100—119 fot ...	12 100	9 600	11 300	12 800

Sør-norske fartøyer i gruppe VI og nord-norske i gruppe IV viser litt lavere årslott i 1960 enn i 1959, men ellers lå årslotten både for sør-norske og nord-

norske fartøyer høyere i 1960 enn i de tre foregående år tabellen omfatter. Årslottene i 1960 var også høyere enn i toppåret 1956 for de fleste fartøygrupper vedkommende.

Ukelotten for helårsfiskere (tabell 10, kolonne 2) er framkommet ved at årslotten er dividert med 52. Som det går fram av tabell 9, var ikke driftstiden til de helårsdrevne fartøyene 365 dager, men varierte fra 250—278 dager i gjennomsnitt. I dette dagantallet inngår imidlertid ikke den tid som er gått med til utrustning og avslutning av de enkelte sesonger, til nødvendig ettersyn og vedlikehold av fartøy og redskap m. v. Selv om en kjente denne tiden og la den til, ville en heller ikke komme opp i fullt 365 dager. Imidlertid har en funnet det naturlig å basere ukelottberegningen for helårsfiskere på 52 uker, fordi en forutsetter at disse fiskere er knyttet til fartøyet gjennom hele året og er avskåret fra å ta annet inntektsgivende arbeid.

Fiskerlotten på ikke-helårsdrevne fartøyer er den lott som fiskerne fikk som arbeidsvederlag for den mer eller mindre begrensede virksomhet som fartøyet drev i løpet av året. For å oppnå vedkommende lott må fiskerne ha fulgt fartøyet i hele den tiden det har vært i drift.

Fiskerlotten på de ikke-helårsdrevne fartøyene varierte for de sør-norske fartøyenes vedkommende fra kr. 4 000—5 000 på de minste til om lag kr. 7 000—8 000 på de nest største. På de største far-

Tabell 10.

MANNSKAPETS LOTTINNTEKTER I 1960. Gjennomsnitt pr. fartøy.

	Fiskerlott ¹						Helårsdrevne fartøyer prosentvis fordelt etter fiskerlottens (årslottens) størrelse					
	på helårsdrevne fartøyer		på ikke-helårsdrevne fartøyer		på samtlige fartøyer		..... årslott					
	pr. år kr.	pr. uke kr.	pr. år kr.	pr. uke kr.	pr. år kr.	pr. uke kr.	Under 4 000 kr. pst.	4 000— 7 999 kr. pst.	8 000— 11 999 kr. pst.	12 000— 15 999 kr. pst.	16 000— over kr. pst.	Sum pst.
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)							
<i>Sør-Norge:</i>												
Gr. I, 40—49 fot .	9 200	177	4 410	152	7 940	164	5	42	30	14	9	100
Gr. II, 50—59 fot .	9 270	178	5 270	165	7 920	172	2	31	53	10	4	100
Gr. III, 60—79 fot .	11 020	212	6 820	220	9 880	216	—	18	50	21	11	100
Gr. IV, 80—99 fot .	11 230	216	8 020	243	10 200	229	—	26	37	26	11	100
Gr. V, 100—119 fot .	11 510	221	8 300	237	11 800	304	7	21	28	44	—	100
Gr. VI, 120 fot og over	16 320	314	13 150	424	15 530	454	—	—	33	17	50	100
<i>Nord-Norge:</i>												
Gr. I, 40—49 fot .	8 430	162	4 910	161	7 570	162	3	51	29	14	3	100
Gr. II, 50—59 fot .	9 240	177	5 520	172	7 400	174	—	31	54	7	8	100
Gr. III, 60—79 fot .	13 030	250	6 310	203	11 900	226	—	12	35	24	29	100
Gr. IV, 80—99 fot .	11 580	223	6 660	247	10 400	235	—	7	62	24	7	100
Gr. V, 100—119 fot	12 760	245	7 390	217	12 370	231	—	8	31	38	23	100

¹ Uten fradrag av proviant.

tøyene var lotten vel kr. 13.000. Tilsvarende tall for de nord-norske fartøyene var kr. 4 900 på de minste og kr. 7 400 på de største. Sammenliknet med den årslott som ble oppnådd på de helårsdrevne fartøyene lå årslotten på de ikke-helårsdrevne fartøyene — som en vel måtte vente — således betydelig lavere, for 8 av gruppene hele 40—50 prosent lavere.

En skal være oppmerksom på at fiskerlotten på ikke helårsdrevne fartøyer er den gjennomsnittsinntekt fiskerne har fått av fisket (og fraktfart) på de fartøyer som er med i undersøkelsen. I tillegg til denne inntekt kan de ha oppbåret inntekt fra fiske på andre fartøyer eller fra annet arbeid.

Selv om de helårsdrevne fartøyene for alle gruppers vedkommende ga den største årslotten, var bildet et annet når det gjaldt ukelotten. Bare for om lag halvparten av fartøygruppene vedkommende ga de helårsdrevne fartøyene større ukelott enn de ikke-helårsdrevne.

Når det gjelder beregningen av ukeverkstallet på de ikke-helårsdrevne fartøyene, viser en til 1957-undersøkelsen der framgangsmåten er nærmere forklart.

Fiskerlotten på samtlige fartøyer er et veid gjennomsnitt av fiskerlotten på helårsdrevne og ikke-helårsdrevne fartøyer.

I fiskerlotten pr. år og fiskerlotten pr. ukeverk som er behandlet ovenfor er proviantutgiftene ikke trukket fra. På den annen side er inntekter av mannskapets egne redskaper ikke med i tallene. Lotten omfatter bare vederlag til selve arbeidet.

Den gjennomsnittlige mannskapsstyrken var henholdsvis 5,4 — 6,7 — 9,8 — 16,3 — 20,3 og 20,6 mann i de ulike sør-norske fartøygrupper mot 6,0 — 9,6 — 9,9 — 17,5 og 19,9 mann i de nord-norske.

Lønnsevne.

I tabell 11 er gjengitt tall for lønnsevne i de ulike fartøygrupper. Begrepet er definert som:

driftsinntekter ÷ alle kostnader på fartøy og redskap ÷ kalkulatoriske renter.

Innteks- og kostnadstallene under punkt 1 og 2 i tabell 11 er hentet fra hovedtabellen (tabell 6) og har vært omtalt foran.

Redskapens driftskostnader, punkt 3, er beregnet summarisk for all virksomhet under ett. Når det gjelder den metode som er valgt ved beregning av redskapskostnadene vises til framstillingen i 1957-undersøkelsen. I tabell 11, punkt 4, er det tatt med kalkulatorisk rente. En har forutsatt at all kapital (se tabell 12) er opplånt og en har renteberegnet den med 4 prosent p.a.

Utviklingen i lønnsevne fra 1959 til 1960 viser en nær sammenheng med økingen i driftsinntekten for de ulike grupper. For de aller fleste fartøygrupper var lønnsevnen større i 1960 enn i 1959. For sør-norske fartøyer under 100 fot var det forholdsvis små endringer i lønnsevnen, mens det derimot var betydelig øking for de over. Bortsett fra størrelsesgruppen 80—99 fot hadde samtlige nord-norske fartøyer — og da særlig gruppen 60—80 fot, høyere lønnsevne i 1960 enn året før.

Lønnsevnen pr. ukeverk, tabell 11, punkt 7, er framkommet ved at «Total lønnsevne», punkt 5, er dividert med «Totalt antall mannsukeverk», punkt 6. For alle grupper viste de nord-norske fartøyer større lønnsevne pr. mannsukeverk enn de sør-norske. Både for sør-norske og nord-norske fartøyer økte lønnsevnen pr. ukeverk fra gruppe I til gruppe III, og avtok så med stigende fartøystørrelse. Et unntak her er gruppe VI av sør-norske fartøyer som viser desidert størst lønnsevne pr. ukeverk av samtlige grupper.

Forrentning.

En skal her se litt på forrentningen av kapitalinnsatsen. Kapitalinnsatsen omfatter foruten selve fartøyet og rederiets kassabeholdning og tilgode-

Tabell 11. LØNNSEVNE 1960. Gjennomsnitt pr. fartøy.

	Sør-Norge						Nord-Norge				
	Gr. I 40—49 fot	Gr. II 50—59 fot	Gr. III 60—79 fot	Gr. IV 80—99 fot	Gr. V 100— 119 fot	Gr. VI 120 og over	Gr. I 40—49 fot	Gr. II 50—59 fot	Gr. III 60—79 fot	Gr. IV 80—99 fot	Gr. V 100— 119 fot
1. Driftsinntekter	61 400	97 200	179 700	261 800	387 800	634 000	87 700	120 800	269 100	389 900	565 800
2. Fartøyets driftskostnader ..	19 500	30 100	61 400	114 300	170 400	242 300	26 200	38 300	97 000	132 800	215 100
3. Redskapens driftskostnader	13 700	19 200	25 800	57 600	114 700	95 300	14 500	20 700	31 400	69 600	127 000
4. Rente, 4 pst.....	3 000	4 500	8 800	16 200	22 300	24 800	3 200	4 800	11 400	20 800	34 000
5. Total lønnsevne	25 200	43 400	83 700	73 700	80 400	271 600	43 800	57 000	129 300	166 700	189 700
6. Total antall mannsukeverk	188	275	350	491	658	736	235	304	444	709	942
7. Lønnsevne pr. ukeverk ...	134	158	239	150	122	369	186	188	291	235	201

Tabell 12. KAPITALINNSATS I 1960. FORRENTNINGS-PROSENT 1954—60. Gjennomsnitt pr. fartøy.

	Sør-Norge						Nord-Norge				
	Gr. I 40—49 fot	Gr. II 50—59 fot	Gr. III 60—79 fot	Gr. IV 80—99 fot	Gr. V 100— 119 fot	Gr. VI 120 fot og over	Gr. I 40—49 fot	Gr. II 50—59 fot	Gr. III 60—79 fot	Gr. IV 80—99 fot	Gr. V 100— 119 fot
1. Fartøy, anslått salgsvardi 1000 kr.....	55	80	170	300	375	420	58	85	230	405	615
2. Redskap, anslått salgsvardi 1000 kr.....	18	26	33	78	163	130	19	28	38	95	177
3. Diverse aktiva, regnskap 1000 kr.....	2	6	16	26	20	70	4	7	18	20	58 ^b
4. Sum kapital i 1960 - 1000 kr.	75	112	219	404	558	620	81	120	286	520	850
Forrentningsprosent 1954.....	..	7	8	6	6	6	..	7	10	11	.. ^c
1955.....	..	9	10	1	4	4	..	5	4	4	..
1956.....	..	7	7	10	9	9	..	5	6	3	11
1957.....	..	0	7	÷ 4	÷ 2	2	..	÷ 2	÷ 5	÷ 4	÷ 1
1958.....	..	÷ 9	÷ 5	÷ 13	÷ 11	÷ 8	..	5	÷ 3	÷ 2	÷ 6
1959.....	..	4	7	÷ 5	÷ 12	÷ 1	..	7	1	3	÷ 3
1960.....	÷ 3	1	3	÷ 7	÷ 13	2	11	6	7	2	÷ 4

havender den *totale* redskapsbestand som var i bruk på fartøyet. En har her regnet med verdien av alle redskaper som ble nyttet av fartøyene, altså ikke bare de redskaper som var eid av rederiet. På den annen side tar en med på inntektssiden driftsoverskottet (eventuelt underskott) for *hele* redskapsbestanden:

Forrentningsprosenten blir da definert som summen av fartøyets og redskapens driftsoverskott — nedenfor kalt *beregnet driftsoverskott til rederiet* — satt i forhold til den samlede kapitalinnsats .

Beregnet driftsoverskott til rederiet finnes ved at en fra driftsinntektene trekker fartøyets driftskostnader, redskapens driftskostnader samt mannskapspart, jfr. punktene 1, 2 og 3 i tabell 11 og punkt 1 a i tabell 6.

De beregnede forrentningsprosentene er gjengitt i tabell 12. For sammenliknings skyld har en i tabellen tatt med tilsvarende beregninger for de utvalg av fartøyer som var med i undersøkelsene i årene 1954—1959.

Forrentningsprosentene i tabell 12 må ikke tolkes for snevert, men tas som et tilnærmet uttrykk for det nivå forrentningsprosentene lå på i de ulike fartøygrupper i årene 1954—1960. Utregningene er ikke basert på regnskapstall alene, men til dels på skjønnsmessige beregninger og anslag. Dessuten må en ha i erindring når en sammenlikner forrentningen i de ulike år, at utvalgene bare i en viss utstrekning omfatter de samme fartøyene fra år til år. Jo lengre periode en betrakter desto større endringer må en regne med at fartøyutvalgene har gjennomgått.

Det går fram av tabellen at mens en i årene 1954

—1956 hadde positive og til dels høye forrentningsprosentene i alle fartøygrupper, førte 1957 til et avgjort vendepunkt. Med unntak for de sør-norske fartøyene under 80 fot fikk alle fartøygrupper dette året driftsunderskott og dermed negative forrentningsprosentene varierende fra ÷ 2 prosent til ÷ 5 prosent.

Året 1958 representerte en ytterligere forverring for de sør-norske fartøyenes vedkommende, og for de nord-norske over 100 fot. De øvrige nord-norske fartøyene hadde noe bedring i forhold til 1957, men det var bare de minste fartøyene som viste positiv forrentning.

Bedringen i fisket i 1959 ga seg også utslag i forrentningsprosentene for dette året, idet det bare var de sør-norske fartøyene i gruppe V som hadde dårligere resultat i 1959 enn året før. Selv om resultatet i 1959 gjennomgående var atskillig bedre enn i 1958, hadde likevel fire av fartøygruppene — de sør-norske over 80 fot og de nord-norske over 100 fot — negativ forrentning.

I forhold til 1959 viste 1960 nedgang i forrentningen for alle sør-norske fartøygrupper bortsett fra fartøygruppen over 120 fot som fikk en liten oppgang. De sør-norske gruppene II, III og VI hadde positiv forrentning på fra 1 til 3 prosent. De øvrige tre grupper viste negativ forrentning på fra 3 til 13 prosent. Også de nord-norske fartøygruppene bortsett fra gruppe III, oppnådde lavere forrentning i 1960 enn i 1959. Av de nord-norske fartøyene var det imidlertid bare gruppe V som viste negativ forrentning. De øvrige hadde positiv forrentning på fra 2 til 11 prosent.

(Fortsettes neste nr.).

TOLLSTEDER	Saltet storsild og vårsild 1801	Saltet banksild 1802	Saltet islandsild 1803	Saltet silde ellers 1804	Saltet sild i alt 18	Annen saltet fisk i alt 19x1	Tørrfisk torsk 19x2	Tørrfisk sei 19x3	Tørrfisk ellers 19x4	Klippfisk torsk 19x5	Klippfisk lange 19x6	Klippfisk ellers 19x7	Røykt sild 19x8	Hummer 20x1	Reker 20x2	Selolje rå 20x3	Sild-olje, rå 20x4	Hai-tran 2101	Høgvit. hold. tran, olje 2102	Medisin-tran 2103	Veterinær-tran 2104
	Stat.nr. 0302. 201, 202	Stat.nr. 0302. 205	Stat.nr. 0302. 206	Stat.nr. 0302. 203, 204, 208, 209	Stat.nr. 0302. 201-206, 208-209	Stat.nr. 0302. 301-309	Stat.nr. 0302. 403-406	Stat.nr. 0302. 407-408	Stat.nr. 0302. 401, 402, 409	Stat.nr. 0302. 503	Stat.nr. 0302. 505	Stat.nr. 0302. 501, 502, 504, 509	Stat.nr. 0302. 602	Stat.nr. 0303. 100	Stat.nr. 0303. 301, 309	Stat.nr. 1504. 300	Stat.nr. 1504. 400	Stat.nr. 1504. 501, 502	Stat.nr. 1504. 506	Stat.nr. 1504. 601	Stat.nr. 1504. 602
03 Fredrikstad ...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	9	—	—	—	—	—	—
06 Oslo	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	23	157	1	41	69	—	—	80
27 Kristiansand ..	—	—	12	2	14	57	—	—	—	38	—	—	—	52	352	—	—	—	—	—	176
31 Egersund	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	126	—	—	—	—	—	—
33 Stavanger	—	—	—	—	—	8	—	—	—	—	—	—	—	69	291	—	—	—	—	—	—
35 Kopervik	27	4	27	—	58	—	—	—	—	—	—	—	—	—	11	—	5	—	—	—	—
36 Haugesund ...	347	5	715	—	1 067	—	—	—	—	—	—	—	72	3	—	—	—	—	—	—	—
38 Bergen	720	5	337	86	1 147	123	3 379	1 924	939	293	42	24	316	70	78	194	—	320	3	361	554
39 Florø	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
61 Måløy	—	—	—	—	—	—	—	—	—	160	52	81	9	—	3	—	—	—	—	—	5
40 Ålesund	479	—	20	—	498	—	192	100	21	5 233	624	2 279	965	—	7	2	—	119	4	399	736
41 Molde	253	—	—	9	262	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
42 Kristiansund..	64	—	—	8	72	—	161	255	142	2 295	327	365	1	—	18	—	—	20	—	2	493
43 Trondheim ...	—	—	—	217	217	—	32	2	3	—	—	—	—	—	100	—	—	—	—	—	—
51 Bodø	—	—	—	—	—	—	2	—	—	184	3	60	—	—	12	—	—	—	—	—	—
53 Svolvær	—	—	—	—	—	—	995	238	125	—	—	—	—	—	19	—	—	—	—	—	—
55 Tromsø	—	—	—	—	—	—	232	87	53	—	—	—	—	—	188	—	—	—	—	—	100
56 Hammerfest ..	—	—	—	—	—	—	442	185	48	—	—	—	—	—	59	—	—	—	—	—	—
58 Vardø	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	—	—	—	—	—	—
64 Andre	7	81	4	—	91	22	124	14	66	—	—	—	—	2	310	—	—	—	—	—	—
I alt	1 897	95	1 113	321	3 426	210	5 560	2 804	1 398	8 204	1 048	2 809	1 364	216	1 748	197	46	528	7	843	2 075
I uken	60	—	—	2	61	67	380	221	107	80	51	162	86	17	79	—	—	2	—	29	63

TOLLSTEDER	Blank og br. bl. industri-tran og bl.tr. avf. tr. m.v. 2105	Tran i alt 21	Raff. etc. sjødyr- og fiske-oljer 22x1	Herme-tisk brisling 2301	Herme-tisk småsild røykt 2302	Kippers 2304	A. sild-herme-tikk 2305	Melke 2306	Middags-herme-tikk 2307	Annen fiske-herme-tikk 2308	Fiske-herme-tikk i alt 23	Fisk i halv-konserv. 24x1	Spesial-be-handlet sild 25x1	Sukker-saltet rogn 25x2	Skalldyr herme-tikk 25x3	Silde-mel 25x4	Fiske-lever-mel 25x5	Annet fiske-mel 25x6	Tang-mel 25x7	Saltet rogn spiselig 25x8	Rå sel-skinn 25x9
	Stat.nr. 1504. 901-903	Stat.nr. 1504.	Stat.nr. 1504. 907-909 1508. 101	Stat.nr. 1604. 111-113	Stat.nr. 1604. 114-119	Stat.nr. 1604. 121	Stat.nr. 1604. 122-129	Stat.nr. 1604. 293	Stat.nr. 1604. 294-296	Stat.nr. 1604. 130-292, 299	Stat.nr. 1604.	Stat.nr. 1604. 310-499	Stat.nr. 1604. 521-529, 721-729	Stat.nr. 1604. 795	Stat.nr. 1605. 110-191 199	Stat.nr. 2301. 200	Stat.nr. 2301. 301	Stat.nr. 2301. 302	Stat.nr. 1405. 004	Stat.nr. 0515. 005	Stat.nr. 4301. 601-609
03 Fredrikstad ..	15	26	375	—	8	—	3	—	30	29	70	71	—	—	82	—	—	—	—	—	—
06 Oslo	1 234	1 559	49	8	33	—	—	—	2	4	48	14	—	—	10	—	—	—	—	—	6
27 Kristiansand ..	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6	6	—	—	—	37	—	—	95	—	—	—
31 Egersund	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	28	1 028	—	—	—	—	—
33 Stavanger	—	—	—	1 492	3 174	1 432	43	156	60	317	6 674	95	43	—	364	71	—	—	15	—	—
35 Kopervik	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	45	—	—	—	—	—	20	—	—
36 Haugesund ...	—	—	—	8	30	98	—	—	—	—	136	—	381	—	347	4	—	—	—	—	—
38 Bergen	1 517	2 755	1 059	449	1 503	597	5	114	29	28	2 725	1	707	46	56	210	88	448	408	—	78
39 Florø	—	—	—	5	53	40	—	19	—	—	117	—	—	—	1	—	—	8	260	—	—
61 Måløy	89	94	—	26	95	10	4	19	33	3	189	—	—	—	7	200	—	1 107	—	—	—
40 Ålesund	308	1 565	225	10	229	24	—	89	16	135	503	—	688	30	42	628	167	368	270	—	10
41 Molde	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	458	—	—	—	—	—	567	—	—
42 Kristiansund..	322	837	—	—	172	4	38	69	7	—	289	—	10	—	33	2 761	35	472	1 441	—	—
43 Trondheim ...	—	—	—	4	493	31	2	18	124	183	854	1	49	—	49	294	—	—	1 507	—	—
51 Bodø	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2 360	—	—	—	—	—	—
53 Svolvær	—	—	—	—	—	—	—	—	—	261	261	—	—	6	—	3 140	154	1 528	—	—	—
55 Tromsø	99	199	—	—	—	—	—	—	—	114	114	—	14	—	—	627	—	315	—	—	—
56 Hammerfest ..	—	—	—	—	—	—	—	—	—	42	15	—	—	—	—	1 308	—	739	—	—	—
58 Vardø	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	124	—	—	—
64 Andre	—	—	1 653	16	51	12	1	5	15	2	102	32	14	—	56	2 625	—	488	139	—	2
I alt	3 584	7 037	3 361	2 017	5 842	2 248	97	488	356	1 099	12 147	214	2 410	82	764	15 599	447	5 691	4 626	—	96
I uken	122	217	134	108	152	43	1	7	34	55	400	6	133	30	34	—	87	—	66	—	7